

### מסורת הש"ס

(א) ממימי חסד (שם) ובערך כך פיר ב"ר גריר חלמה היה לו עינו טע ותמללה מחתן, ד"ר ש"ק ז"ל, ז' [נבט קובי: לקמן ק. פסחים לב: יומה טו: סטתרין (ג); שבת י"ז: מנהיג ג"ג, (ד) ו"ז לטס; (ה) ויבא אב"ה, (ו) אילוס דמ"ב, ז"ק, (ז) אילוס, ז"ק, (ח) גרית הכ"ד חמ"ב ד"ה שבעה כבשים ז"ק, (ט) ז"ל ואל (ל) זשמתן, (מ) תעשה פר מ"ו, ז"ק, ז"ה פירוש, (נ) ג"ל אב"ה נבט: אילוס מויבין גלה ממחם, (ס) דיומא פר דעצרת טכסס אלוהי על האב"ה גבי ה"ה דקמני ה"ה, ז"ק, (ש) גלה חוקת, ז"ק, (צ) דמחליל לעיל ל"ה, דמשה לא נתקן, (ק) להוציא ממנו שני עשורים סלה כמו, ז"ק.

### תורה אור השלם

1. יבדים החדיש פר בן בקר
2. בה אמר ארני יי בראשון אבן יחידש תחת פר בן בקר מים וחסות
3. כל נבלה ותרפה מן היאכל והנהיג, לא יאכלו בהבית.
4. וכן תבין ויאפה שבועה חרדש מאיש שעה ונפתי ובפרשם את הבית:
5. ויאפה לפר ויאפה לאל: עישה מנחה ולכבשים כאשר תשיג ידו וישמן הן לאיפה:

### הנהגות הב"ח

- (א) ג"ל היל הוא אלא דעלת: (ב) עם שבועה ז"ר יחמן ו"ו: (ג) עם ברודש אם משק: (ד) ו"ש" ד"ה ל"ה אילוס דמ"ב חלמה ו"ו על חלמה מעיקר חל' חמשה הפקודים דמוסף וואאל קלי ופקדן הש"ס ה"ה ט"ל וד"ה: (ה) ר"ה חל' ט"ל שבט ו"ו: עמשה כמו גבי פר:

### מוסף רש"י

נגנו ספר ויחזקאל, שש בסופו דברים תקבולת שמתירין דבני מורה סותרין דברי תורה, גנון בעלה ועישה ו"ו ג"ל אלוהי הסטתס אף שפלה אולוס, וטון ון תעשה כשעטת חמשה סיבן נלמו קבון ה' מותר גרבי שמן, להליק (נתיגה י"ב) נלמור ונלמועט.

### שיטה מקובצת

(א) דהנהגה חד איל הוא אלא דעצרת: (ב) פר בן בקר דמוסף דעצרת כבשים ואל חובות תקח מים וישה נמוקין: (ג) ומנין שמעבבין וא"ו יומה מאי קאמר הוא דמאמרן דאין קאמר הוא ופשיטי דאם יש להם ב' פרים או א' בכשים דאין מקריבין זה בלא זה וזה לא נהדרה דהא כבד אבנת דמכה דאפשר לאהרורי מהרד"ק נראה דהא דקאמר דהעבבין לאו הפוקי הו"ש דאמר אם היה להם פרים מותרים בו וק"ל א"ל חנה וטוב לו להביא כבשים כמו דאפשר דאין מיטע הכבשים שביביל הנמסים: (ד) מילואים הקריבו בימי עזרא, לאו דוקא עשר כל

## התכלת פרק רביעי מנחות

## מה.

### עין משפט גור מצוה

צו א ב מ"י פ"ח מהל' תמקין ומתקין הלכה ז"ק:  
צו ב מ"י ע"ה ט"ה ע"ה ז"ק:  
צו ג מ"י פ"ב מהל' מעשרין הלכה טו:  
ק ה מ"י פ"ב מנחות שגנוה הלכה א ופ"י הלכה ג:  
קא ו מ"י ט"ה פ"ב הל' א:

### רבינו גרשום

אלא פרים דר"ה ופריס דעצרת דחומש הפקודים דפתח הוה ב' פרים: ז"ק דאית מ"ש לא אמר פ"ה פ"ה פ"ה דהוה נמי ב' משום דהיה כתיב בהו ומעבבין זה את זה: א"ו דרתי דרתי ודעצרת דחומש הפקודים חד איל הוא דאית לכל דעצרת דתורת כהנים דאית ביה ב' אילוס דכתיב ויחבתם על הלחם וכו'. היה כתיב בהו יהיו עולה לה' אילמא דמעבבין: הכי קאמר לא אילוס דעצרת דתורת כהנים מעבבין להי לאל דחומש הפקודים דהכי אמרינן לקמן דמשבאו לארץ קרבו ה' של תורת כהנים והא' שחומש הפקודים. ואם (אבל) [אבד] האיל של חומש הפקודים לא מעבב להו לאיל של תורת כהנים ולא אילוס דתורת כהנים מעבבין להי לאל דחומש הפקודים וכן השעיה והכבשים של תורת כהנים שזון חובב דהוה איתן מעבבין של חומש הפקודים שזון מוסף ולא דחומש הפקודים מעבב דתורת כהנים ופריס וכבשים דהוה כמחתי כתיב דחומש הפקודים קאמר דלא כתב בהו יהיה: (אבל) [אבל] פריס זכר, ומתמה בעל התלמוד פריס דחומש הפקודים אמרת כמחתי דאפילו אהרוד לא מעבב שאם אבד האחד אין מעבב את ה' והדי אוקמת את אילוס אין מעבבין זה את זה דהנה והכא לא מעבבין לומר שבו' של תורת כהנים [אני מעבבין את ה' של חומש הפקודים ולא האחד חומש הפקודים ולא האחד את השני (והנה אמרת) [אבל] אינהו שני אילוס של תורת כהנים עצמן מעבבין זה את זה דהנהי כתיב בהו, וכי ליעדין קא מוקמת לה למחתי: א"ל אין מילי יקתי מחתי כמה דאפשר לאהרורי אתר רוב מהרד"ק: ומנין שמעבבין זה את זה אם הו' ד' או (חטאת שמעט חטאת עולה היא ודכתיב ובראשית עולותיהם תקריבו עולה לה' פריס: פרשה זו אליהו עתיד לדרוש: ולומר שיש בה קשיא: ור' אביש אמר מאי קשיא מילואים הקריבו בימי עזרא לחובת הבית כדרך שהקריבו בימי משה אף הכא נמי הא' פר ויחזקאל לצורך מילואים הוא לעתיד לבא ומשום הכי הוי חטאת כהנהו דמשה דכתיב קח לך עגל בן בקר לחטאת דאין קאמר הוא נמי וזהו: וכן תעשה דאין פר לחטאת ל' שבטים שחטאו: שחידשו שחידשו כ"ד ואמרו שחלב מותר: מאיש שוגה, זה שגנה משה, ומפתי ה' העלם דבר דבעינן תרייהו שבוגג ויהיה עישה: שלם מאת רבי שם (פ' ל' לערוך, היינו לצורך מנחה: וכי מרת פריס ואילוס אחת הם והכתיב שלשה עשורים

אילים שנים והקרבנם על הלחם ז' כבשים ז' ואלים ששים) והק' דמ"כ לאו יניחו הכך דחומש הפקודים ח' כלקמן: כויה כפיס צבו. יהיו עולה (ויקרא כג) וכל הויה עיבוצ: (לא"ה) ז' ד"כ. הצאים בגלל שמי הלחם שגמלם והקרבנם על הלחם: מעבבין לאל דחומש הפקודים. ח' הג' בגלל מוסף ולא ז' אפילו דלחם קאי:

וקפידן הש"ס י"א היכא פלגא למנח הכי גבי אילוס מוקמת דלילוס ז' מעבבין זה את זה וגבי פריס וכבשים אפילו הדקדי יעבב ולא ז' הכך דחומש הפקודים ז' זה את זה: מילי מילי. וכדפרישנא: זכיוס חדש. פסוק ודעתי טכסס אלוהי על האב"ה הוא ציחוקאל: פר מה ט"ל. כלומר [ו] הרי כמזבח צמור להציב פר צבאש חדש: לפי שנאמר כבורה, [ו] צ"ב"ח כבשים בני שנה שבעה (במדבר כח): ומנין שמעבבין זה את זה. אם יש להם פריס שנים או כבשים שבעה לאין יכולין הקריבו זה בלא זה: ט"ל יהיו. ושעת כבשים ואילוס (ט) ממימיס יהיו (ויחזקאל מו): חטאת. צממיה, אמרי' כתיב ותטלת דמשמע חטאת ה' עולה הוה פריס דר"ח כדכתיב (במדבר כח) וצבאש חדש כבשים וזבאש חדש כבשים עולה וגי': פרשה וו. דיחזקאל: אליהו עתיד לדרשה. דעד שיבא אליהו ויפרשה לנו אין לנו יודעים ז' לדרשה: רב אשי אמר. אמי אפרשה מילואים הקריבו ז' וכן נצוה דיחזקאל על צית שני נמנעה שקריבו מילואים וכי הכי ז' דהקריבו מילואים ב' דמשה בשמיני דידהו דהוה צבאשון כ"ב צבאשון למשק) ומנח אטון היוס נטל עשר עטרות כו' והקריבו עגל בן בקר למנחת ה' נמי הקריבו פר צ"ח: אלו כשעטת כבשים. והכי משמע וכו' תעשה (ה) [ג] (ו) וגבי פר) והכי דכתיב לעיל מניה מעיק פר בן בקר כן תעשה כשעטת כבשים פר העלם דבר אם חדשו שום הוראה אסור ואמרו חלב מותר מאיש שוגה שגגו על פייהם ואלו חלב שגגו מציאין פר: וא"פ שאין. צו' כשעטת הללו רובן של ישראל ואיכא למימר כחידים דמו ויצאו כל אחד כשעטת או עשירה אפ"ה הואיל ורוב כבשים הם חציבי רובא ויצאו פר: העלם דבר. שנעלם דבר מסתהרין והורו שחלב מותר: עם שגגה מעשה. שאכלו ציבור חלב שוגג על פייהם: דבריו סותרין דברי תורה. כגון כל הכך דלמחתי לעיל דקרי לפר דר"ח חטאת וכן אטון דלעיל: שלם מאות גרבי שמן. לנחות להליק צלילה ולדרשו: וכי מדה פריס ואילוס חס. והלא מנחת פריס שלשה עשורים ומנחת אילוס שני עשורים (במדבר טו) ולא צא הכתוב אלא להודיען שמעטת להציב איל אחד עם איפתו מדה הרואיה לו מלחציא: שאם

אלא פריס דאפי' אהרדי ז"א מעבבין. והא דלא מוקי ליה צבאש השנה ויוס הפקודים ושמיני עשרת משום דכלל מד ליכא אלא מד פר וד איל והא דלא משני צפריס ואילוס דעלמא כדמשני פ"ק (ב) דיומא (ד) גבי פר דעצרת כוכבים ואילו של אהרן וקמני דהיי מקריבו מנחת פריס ואילוס ליה דמי להכא כלל: ומנין שמעבבין זה את זה. פירושו כשש להם כל הנוצק (וכי) וכה"ג דריש כספרי שהצאת לעיל א"י קמ"ל כרצון פולגני עליה דר"ש צממתי שיקריבו פריס ולא יקנה נכסים מאחד מהן אי נמי אם יש לו כבשים ואין לו לתמיד של בן עשרים מקריבו כולן לשם מוסף ומיהו למוני (דף מע). לשמע דלמדידן דיומא קודמין למוספין דיומיה משום דמדרי ומקודש ז"ע:

מילואים הקריבו בימי עזרא כדרך שהקריבו בימי משה. ולא דמו הני דשל משה [ב] עגל וכאן פר וגם מתנומי חלוקות כמפורש ציחוקאל (מה) אל מוזות כהנים ואל ארבע פינות העזרה למזבח ועל מוזות שער החצר הפנימיים ופריס שני רש"י שזוף פר האמור על שנתלה כה' ז' אל חקות המזבח ציוס העשותו כו' פר בן בקר למנחת אצל עם כתיב ולקחת מדמו ונתמה על ארבע קרנותיו כו' ועל ארבע פינות העזרה [ב] ועל הגבול סביב וצ"ק לדמוק המקרא שיהיו שוים ועוד לפי מה שפרשם וכן תעשה כשעטת צמור דלחייבי כשעטת שצטיס דלחייבו פר ויהוה אל וצ"ב שצטיס אטון מנחתו כחיות הכתובין גבי פר דהוראה ציחוקאל ואי אפשר ליישבו ושמא וכן תעשה דקאמר לענין שמציא פר שנתקף ולא לענין תמנותו ודבר תימה הוא מ' דקריבו להשיב להעניל הפסוק וזו שצטיס [ב] ופשיטא דקרא קאי אה' דכתיב לעיל גבי חקות המזבח ציוס העשותו שמציאין פר בן בקר למנחת וציוס השני שצטיס עוים ופר ואל ואל"ח"כ שצטיס מייס תעשה שצטיס חטאת ליוס ופר בן בקר ואל מן האלן תמימיס יעשו לפיכך אומר כאן וכן תעשה כשעטת צמור:

הואיל ואישתי מירקה. א"ע"ג דלעיל (דף ה) פריסין שכן מלוותו בן וכלאם נמי אסרין להו צלל קרא (פ) מ"מ אמת לאורויי לך דלא נעטיה מילתך מניה ונמאן דקאמר דלאן שמיטה עשן [ג] ונמאן דהוראה פירשתי צבולין (דף כ) :

בשבעה שבטים שחטאו. השמא דריש צמדת כמו צדכדים שחמשו צית דין וזהו של ז' כבשים שחלב מותר ועשו על פייהם והיינו מאיש שוגה שגגו כהוראתם על ומתני שהלכו יציבור עשה פתחם על פייהם וה' דלא כרצי יהודה (ריומי) דף ה) דעני ע"ל לבל שצט ונלחא דלפי' לר' יהודה יחא דמיידי צמיעוט שצט: ובי מרת פריס ואילוס אחת היא. תימה דלפירוק וכו' יש עם ארפה ורש"י פירש ציחוקאל דלפיה קמת היה

מציא להוציא סולת עשרון מן הקאה והאיפה שלם סאין והיינו ג' עשורים לפר ואיפה לאל ז' כמו ששנינו בש"ס (א) [לא שקריבו ההין כולו אלא] לא שנתמה היו צהין ושל פריס ג' מג' סאין למדך שאם לא מנח סולת מנופה כל כך יצא משל עשרון לפאה ושמן הין ז' [לא שקריבו ההין כולו אלא] לא שנתמה היו צהין ושל פריס ג' משמן יש לפרס צלפיה שהיה עם ארפה גדולה וקטנה ומה שמדקדק משום דנקט צבולה חד לינשא משמע שהיה שזין וכן

בכמה דברים שחטאו. השמא דריש צמדת כמו צדכדים שחמשו צית דין וזהו של ז' כבשים שחלב מותר ועשו על פייהם והיינו מאיש שוגה שגגו כהוראתם על ומתני שהלכו יציבור עשה פתחם על פייהם וה' דלא כרצי יהודה (ריומי) דף ה) דעני ע"ל לבל שצט ונלחא דלפי' לר' יהודה יחא דמיידי צמיעוט שצט: ובי מרת פריס ואילוס אחת היא. תימה דלפירוק וכו' יש עם ארפה ורש"י פירש ציחוקאל דלפיה קמת היה

### דורש

(א) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ב) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ג) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ד) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ה) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ו) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ז) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ח) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(ט) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(י) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(יא) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(יב) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(יג) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.

(יד) נראה לעיל כי לו ניראה למתע נמראה.